

Rešerše - monografie ve fondu Pedagogické knihovny J. A. Komenského

1.

"Přístupujeme k nim stejně, ale ..." : jak učitelé nakládají s mizející etnickou homogenitou v českých školách / Lucie Jarkovská, Kateřina Lišková, Jana Obrovská

-- cze

Sign.:

učitel ; vztah učitel-žák ; žák ; škola ; etnická menšina ; etnický původ ; etnické vztahy ; dítě cizí národnosti ; Romové ; etnicita ; přístup

Jak přistupují k žákům-migrantům čeští učitelé. Vzniká kontradiktorní přístup - ke všem stejný, ale zároveň ke každému jako k individualitě. Mnozí chápou etnicitu jen jako jednu z kategorií diverzity, a nevidí problém ve vyučování etnicky různorodé třídy - pokud ano, jde většinou o problémy jazykové. Problémové jsou však děti, které do Česka přišly proti své vůli a odmítají ve škole spolupracovat. Dalším problémem jsou romské děti, které mají nálepku "nepřekonatelná etnicita" - učitelé vidí za jejich neúspěchy ve škole právě tu skutečnost, že pocházejí z romského etnika. Ukázky z výpovědí učitelů.

<https://katalog.npmk.cz/documents/449822>

2.

Applying principles from Comenius' Great didactic to early childhood education in Canada = Principy Komenského Velké didaktiky uplatňované v předškolní výchově v Kanadě / Glen Dixon

2009 -- eng cze

Sign.:

předškolní věk ; předškolní výchova ; mateřský jazyk ; jazyková výuka ; cizí jazyk ; časový faktor ; vztah rodiče-učitel ; gramotnost ; vzdělávání dospělých ; dítě cizí národnosti ; komeniologie ; Komenský, Jan Amos, ; Kanada

Autor upozorňuje na některé problémy, které musí řešit pedagogové v předškolní výchově v Kanadě, jestliže chtějí vycházet z principů, které vyložil J. A. Komenský ve Velké didaktice. Především se snaží zaměřit své působení na dítě, problémem však je, že děti často neznají angličtinu a mluví mnoha různými jazyky. Musí mít čas, aby se naučily anglicky a přizpůsobily se novému prostředí, které je často velmi odlišné od domova. Rozdílné jsou i ekonomické podmínky rodin a vědomosti rodičů. Tomu se musí přizpůsobit i spolupráce školy s rodiči.

<https://katalog.npmk.cz/documents/268039>

3.

Co říkají vyučující o dětech z etnických menšin : dotazníkové šetření a výsledky dotazníkového šetření / Petr Fučík

-- cze

Sign.:

etnická skupina ; etnická menšina ; Romové ; dítě cizí národnosti ; přistěhovalec ; učitel ; komparace ; vnímání ; vztah učitel-žák ; rodiče ; postoj ke škole ; průzkum

Průzkum na vzorku více než 500 učitelů, kteří vyučují děti migrantů a romské děti. Jak jsou tyto dvě skupiny učitelem vnímány. Jak se obě skupiny liší, příčiny těchto odlišností. Jaký je názor učitelů na modely výuky dětí z minoritních částí populace. Vztah rodičů Romů a rodičů imigrantů ke škole. Integrace minoritních dětí do školního kolektivu. Většinou odlišné pohledy na obě minoritní skupiny.

<https://katalog.npmk.cz/documents/449826>

4.

Determinants of inclusion in primary education / Lucia Pastieriková, Vojtech Regec

-- eng

Sign.:

postižený ; handicap ; migrant ; dítě cizí národnosti ; nadaný ; etnická menšina ; vzdělávání ; základní škola ; základní školství ; integrace žáka ; inkluzivní vzdělávání ; poradenství ; pedagogická diagnostika ; pomoc ; rodina ; vrstevnická skupina ; Konvence o právech lidí s postižením ; Česko ; inkluze

V r. 2010 se součástí českého práva stala Konvence o právech osob s postižením. Tím se Česká republika zavázala implementovat do oblasti školství inkluzivní vzdělávání nejen pro zdravotně postižené žáky, ale i pro žáky s výjimečným talentem, pro děti migrantů, žadatelů o azyl a pro členy národnostních menšin. Autoři se dále zabývají různými aspekty inkluze. Inkluze versus integrace. Faktory, které ovlivňují jejich úspěšnost: rodina a rodiče, škola a učitelé, spolužáci. Poradenství a diagnostika. Podpora ze strany speciálního vzdělávání a ostatní faktory.

<https://katalog.npmk.cz/documents/466760>

5.

Děti z prostředí menšiny / Zuzana Hadj Moussová

2005 -- cze

Sign.:

dítě cizí národnosti ; etnická menšina ; etnické vztahy ; národnostní menšina ; kulturní identita ; škola ; prostředí ; poradenství ; integrace žáka

Problémy příslušníků menšin ve vztahu k poradenské práci. Národnostní, rasové, etnické a kulturní menšiny. Škola jako místo setkávání kultur. Menšinový žák musí zvládat nejen nároky školy, ale i vlivy prostředí, ve kterém vyrůstá a žije mimo školu. Postup poradenské práce s menšinovým klientem. Nutno zvážit reálné možnosti a limity integrace menšinových žáků.

<https://katalog.npmk.cz/documents/304262>

6.

Integrace žáků/cizinců z pohledu pedagogicko-psychologického poradenství = Integration of pupils/foreigners from counselling centre's point of view / Jasmin Muhič

2009 -- cze

Sign.:

přistěhovalec ; integrace ; poradenství ; žák ; cizinec ; cizinecká politika ; rodina ; role ; poradce ; další vzdělávání ; péče ; potřeba ; integrace žáka ; dítě cizí národnosti ; Česko

Česká republika jako cílová země imigrace. Zkušenosti ze Západu by pro nás měly být spíše odstrašujícím příkladem. Poradenská činnost se zaměřením na integraci žáků a mladistvých s odlišným etnickým a kulturním původem. Poradenské služby zaměřené na rodinu. Role poradenských pracovníků a jejich další odborné vzdělávání. Potřeby systému poradenské péče.

<https://katalog.npmk.cz/documents/249238>

7.

Interkulturní výchova ve Spolkové republice Německo aneb od pedagogiky zaměřené na cizince k interkulturní výchově / Zdeněk Svoboda, Dagmar Šimáková

-- s. 136-140 -- cze

Sign.:

multikulturní výchova ; přistěhovalce ; migrant ; migrant druhé generace ; migrující pracovník ; etnické vztahy ; práce ; pracovní příležitost ; historické hledisko ; vzdělávání ; SRN

Historie migrační politiky v Německu. Příliv gastarbeitřů z Itálie, Řecka, Jugoslávie, Španělska, Turecka a Portugalska v 60. letech 20. století. Další migrační vlny v 70. letech. "Pedagogika pro cizince" v německých školách. Od poloviny 80. let - expanze multikulturní výchovy. Antirasistická výchova. Tabulka srovnávající jednotlivé aspekty pedagogiky pro cizince a multikulturní výchovy.

<https://katalog.npmk.cz/documents/202223>

8.

Jazyková příprava zahraničních studentů pro praxi a nezbytnost posílení úlohy audioorálního kursu / Stanislav Bendl

-- s.81-89 -- cze

Sign.:

čeština ; výuka ; zahraniční student ; výslovnost

Analýza zkušenosti z vyučování českého jazyka v Jazykovém středisku pro občany Vietnamské soc. republiky ve Štítech, v letech 1986 a 1987. Nejčastější chyby ve výslovnosti českých hlásek, jejich odstraňování, návrh postupu při nácviku výslovnosti.

<https://katalog.npmk.cz/documents/89472>

9.

Kamarádi - projekt na podporu výuky jazyků a lepšího mezikulturního porozumění / Sevdalina Kovářová Kostadinova

-- cze

Sign.:

dítě cizí národnosti ; cizí jazyk ; multikulturní výchova ; periodikum ; etnická menšina ; sociální interakce ; jazyková výuka ; projekt ; Kamarádi

Představení časopisu Kamarádi, který vydává Spolek Zajedno v rámci projektu Kamarádi. Je zaměřen na děti na prvním stupni základních škol z odlišného jazykového a kulturního prostředí, ale zaměřuje se i na děti z majoritní společnosti, kterým slouží jako pomůcka k multikulturní výchově. Tištěná verze časopisu; interaktivní online verze časopisu; soutěž pro děti "Vícejazyčnost je bohatství"; putovní výstavy dětských prací. Ukázky ohlasů na časopis od učitelů a ředitelů ZŠ v ČR.

<https://katalog.npmk.cz/documents/466470>

10.

Komunikace českých žáků a žáků - cizinců s epickým textem (výzkum recepce) = Communication of Czech pupils and pupils - foreigners with the epic text (reception research) / Naděžda Siegllová

-- cze

Sign.:

vnímání ; text ; porozumění textu ; žák ; první stupeň ; základní škola ; dítě cizí národnosti ; komparace ; výsledek výzkumu ; dobrodružné příběhy

Dílčí výsledky výzkumu vnímání epického textu českými žáky a žáky cizích národností na prvním stupni základní školy. Zaměření na komparaci vnímání a přijetí textu a porozumění prvnímu i druhému významovému plánu textu. Vybrán text z dobrodružného žánru.

<https://katalog.npmk.cz/documents/272697>

11.

Perspektivy žáků s odlišným mateřským jazykem = Perspectives of EAL (English as an additional language) students / Naděžda Siegllová

-- cze

Sign.:

čeština ; literární výchova ; sloh ; výuka ; odborné školství ; přistěhovalec ; cizinec ; dítě cizí národnosti ; mateřský jazyk ; komunikační schopnost ; vztah učitel-žák ; pedagogický výzkum ; Brno (Česko) ; práce učitele

Problematika výuky žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Učitelé předpokládají, že jejich porozumění českému jazyku a schopnost zapojit se do výuky je větší, než aktuálně je. Zároveň učitelé musí respektovat potřeby většiny žáků. Autorka upozorňuje na některé specifické momenty ve výuce žáků s OMJ v hodinách českého jazyka a literatury a zároveň na úkoly učitelů těchto žáků. Realizace výzkumu (žáci z odborného učiliště v Brně), metoda a cíl výzkumu, předpokládané výsledky. Vyhodnocení testu, komentář k výsledkům, závěry. V příloze ukázka testu.

<https://katalog.npmk.cz/documents/405585>

12.

Sociální kontext vzdělávání dětí migrantů / Petr Mareš

-- cze

Sign.:

dítě cizí národnosti ; migrant ; migrant druhé generace ; rodina ; vzdělávání ; vzdělávání cizinců ; společnost ; etnická menšina ; identita ; integrace ; stupeň vzdělání ; vzdělání ; Česko ; Vietnamci

Proces vzdělávání dětí z rodin migrantů je současně procesem sociální reprodukce těchto rodin i procesem jejich integrace do české společnosti. Škola jako socializační instituce integrující děti do dané společnosti tím, že je seznamuje s hodnotami, normami a vzorci jednání, které v ní dominují. Tím se mění identita dětí, což může komplikovat vztahy v jejich rodině. Rodina si však téměř vždy uvědomuje důležitost vzdělání, které má dětem umožnit vzestupnou mobilitu v české společnosti. Důležitý je její vzdělávací systém a integrace dítěte migrantů do něj. Dosažení stupně vzdělání, které by v rodné zemi bylo nedosažitelné. Problém dětí migrantů s identitou.

<https://katalog.npmk.cz/documents/449835>

13.

Škola v čečenských uprchlických táborech / Eva Kučerová

-- s.149-154 -- cze

Sign.:

škola ; válka ; uprchlík ; výuka

Záznam zážitků autorky, která se, jako člen nevládní organizace Člověk v tísni, měla možnost seznámit se systémem školství v Ingušsku a Čečensku. Úloha školy v uprchlických táborech - zapomenout na válku, motivovat děti k učení. Nedostatek učebnic a jiných pomůcek. Obsah výuky. Nedostatek učitelů.

<https://katalog.npmk.cz/documents/93097>

14.

Školy v metropolích: mezi aglomerací a diverzifikací (trendy a problémy na příkladu Frankfurtu a Tokia) / Botho von Kopp

-- s.82-90 -- cze

Sign.:

školství ; městské prostředí ; přistěhovalectví ; integrace ; Japonsko ; SRN

Školská infrastruktura v německém a japonském městě. Sociální a věkové složení studentstva. Imigrace a identita dětí přistěhovalců. Integrace ve školské výuce.

<https://katalog.npmk.cz/documents/91720>

15.

Teoretický a metodologický rámec studia etnicity ve školním prostředí / Jana Obrovská, Lucie Jarkovská

-- cze

Sign.:

etnická menšina ; etnický původ ; etnické vztahy ; žák ; škola ; metodologie ; dětství ; dítě cizí národnosti ; migrant ; cizinec ; etnicita ; etnografie

Autorky představují teoretická a metodologická východiska svého výzkumu etnicity ve školním prostředí. Vymezení etnicity jako vztahové kategorie, kterou aktéři "dělají" a k níž se vztahují v rámci každodenních školních interakcí. Chápání sociálního já jako něčeho, co děláme či vykonáváme, spíš než něčeho, kým jsme nebo co máme. Používání etnografie jako metody vhodné pro výzkumy žákovských kultur a kolektivů. Důraz na svébytnost dětských kultur a různorodost dětství.

<https://katalog.npmk.cz/documents/449821>

16.

Výzkum kulturních, sociálních a lingvistických bariér u žáků-cizinců z východní Evropy na 1. a 2. stupni základních škol v Jihomoravském kraji = Research on cultural, social and linguistic barriers in pupils-foreigners from Eastern Europe in primary schools in the South Moravian Region / Renée Grenarová

-- cze

Sign.:

dítě cizí národnosti ; přistěhovalec ; jazyková bariéra ; kultura země původu ; působení ; pedagogická komunikace ; první stupeň ; základní škola ; dotazník ; výsledek výzkumu ; Jihomoravský kraj (Česko)

Příspěvek k problematice interkulturní komunikace a specifík žáků-cizinců ze zemí bývalého SSSR. Výsledky dotazníkového šetření a rozhovorů s těmito žáky a jejich učiteli ve školách Jihomoravského kraje (první stupeň základní školy). Výzkum byl zaměřen na specifické rysy a odlišnosti komunikace s touto skupinou žáků a na kulturní, sociální a jazykové bariéry, které je třeba při komunikaci překonávat.

<https://katalog.npmk.cz/documents/403582>

17.

Vzdělávání imigrantů - téma pro současnou teorii a praxi / Zuzana Kunzová

-- s.107-112 -- cze

Sign.:

žák ; cizinec ; vzdělávání ; tolerance ; multikulturní výchova ; přistěhovalec ; dítě cizí národnosti ; Česko

Počty cizinců v České republice stále rostou a dle prognóz se tento nárůst nezastaví. Přesto není problematice vzdělávání imigrantů v české pedagogické teorii a praxi věnována dostatečná pozornost, přičemž v mnoha zemích západní Evropy je vzdělávání imigrantů jedním ze stěžejních pedagogických témat současnosti.

<https://katalog.npmk.cz/documents/92965>

18.

Vzdělávání minorit a dětí cizinců v celostátních a krajských politikách v České republice / František Černín, Michaela Stejskalová

-- cze

Sign.:

etnická menšina ; etnická skupina ; etnický původ ; dítě cizí národnosti ; vzdělávání ; vzdělávání cizinců ; sociálně znevýhodněný ; integrace žáka ; inkluzivní vzdělávání ; speciální vzdělávací potřeby ; školská politika ; Česko ; inkluze

Vzdělávání žáků z etnických menšin a cizinců je otázka, která se řeší na celostátní, krajské i místní úrovni. Základním rámcem jejich vzdělávání je inkluze. Tito žáci spadají do kategorie sociálního znevýhodnění. Vzdělávání dětí z minorit na národní úrovni, hlavní způsoby jejich integrace. Speciální vzdělávací potřeby těchto žáků, soubor opatření pro jejich vzdělávání. Nedostatky na krajských úrovních.

<https://katalog.npmk.cz/documents/449851>

19.

Vzdělávání žáků uprchlíků v České republice z pohledu učitelů = Education of students-refugees in the Czech Republic : teachers' point of view / Martina Vodičková, Jiří Němec

-- cze

Sign.:

základní škola ; uprchlík ; dítě cizí národnosti ; migrant ; povinná školní docházka ; výuka ; postoj učitele ; integrace žáka ; speciální vzdělávací potřeby ; pedagogický výzkum ; práce učitele

Téma edukace dětí, žadatelů o mezinárodní ochranu, které žijí v uprchlických táborech Ministerstva vnitra ČR. Tyto děti se řadí do skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Studie přináší analýzu kvalitativně zpracovaných polostrukturovaných rozhovorů s učiteli, kteří s těmito žáky každodenně pracují na základní škole. Cílem šetření bylo přiblížit edukační strategie, metody, prostředky a formy vyučujících a hlouběji proniknout do problematiky, která u nás i ve světě zatím stojí na okraji zájmu.

<https://katalog.npmk.cz/documents/405568>

20.

Zapadnout a nelišit se, nebo trvat na své jinakosti? : dynamika etnicky smíšených kolektivů školních tříd / Lucie Jarkovská, Kateřina Lišková, Jana Obrovská

-- cze

Sign.:

etnická menšina ; etnický původ ; etnické vztahy ; přistěhovalec ; dítě cizí národnosti ; třída ; klima třídy ; vztahy mezi vrstevníky ; integrace žáka ; autorita ; žák ; základní škola ; průzkum ; oblíbenost ; kolektiv

Zpráva o průzkumu, který autorky provedly ve dvou pražských školách. Zaměřily se na souvislost mezi podobou integrace a sociálním kapitálem dětí, zvláště těch nečeských. Jak se děti s migrantským pozadím včleňují do kolektivu a jak jsou tyto jejich integrační strategie promítnuty do jejich oblíbenosti. Jakou autoritu jim připisují ostatní. Do jaké míry děti-cizinci operují se svou etnickou a jazykovou jinakostí. Jak závisí "jinakost" na věku žáka. Případy konkrétních žáků, záznamy jejich výpovědí.

<https://katalog.npmk.cz/documents/449825>

21.

Zweitsprachwerb im Rahmen Deutsch- und Integrationskurses für Asylwerber in Österreich / Heinz Schwarz

-- s.127-130 -- ger

Sign.:

němčina ; cizí jazyk ; přistěhovalec ; Rakousko ; jazykový kurs

Otázky osvojovania nemčiny ako cudzieho jazyka. Vlastný výskum autora u detí rumunských emigrantov.

<https://katalog.npmk.cz/documents/90645>